

La indústria i el comerç

Fa pocs dies vaig pujar a l'Alcora, ja de nit, per acompanyar Josep Maria Espinàs en la presentació del seu darrer llibre de viatges, *A peu per l'Alcalatén*, que és de lectura tan refrescant com els altres llibres seus de muntanya o de ciutat. L'Alcalatén, fora de l'Alcora, són poblets petits i pulcres, no ruïnosos, endreçats, sovint encimbellats a mil metres i més en la muntanya, i habitats per una gent irònica, intel·ligent i decidida. Són milers de masos perduts, paisatges aspres, cingles i una sensació d'espais buits i remots. Com és d'altra banda, més de la meitat del nostre país.

Però viatjant de nit de Castelló a l'Alcora hi ha un altre paisatge potser més impressionant encara: les fàbriques il·luminades. Fàbriques i fàbriques, la major part molt noves i molt grans, construïdes amb superfícies planes, volums llisos i llargues naus rectangulars. Sembla que com més noves més preocupacions per l'estètica han tingut els amos i els arquitectes, i apareixen a banda i banda de la carretera il·luminades amb colors suaus en la foscor nocturna, com un insòlit panorama de masses de llum. Els visitants de Barcelona van arribar a l'Alcora més impressionats encara que jo: no havien vist un paisatge nocturn com aquell, i no era aquest el lloc on se'l podia esperar. De vegades jo mateix, voltant per aquests camins i per altres de la Plana, veig l'horitzó cobert de fàbriques noves, netes, amb jardins decoratius i gespa, i és sempre una sorpresa. La mateixa, probablement, que tindria en altres parts del país: les fàbriques, la indústria nova o renovada que s'escampa, i una certa pulcritud en l'aspecte i en la forma.

L'endemà del viatge a l'Alcora vaig visitar a València la Fira de la Ceràmica, que és on es fa el comerç d'allò que es fabrica. L'arquitectura de la Fira Internacional de València m'agrada poc, i ja s'ha quedat estreta per l'indescrutable moviment que allotja en dies de gran activitat. Entres i, si no ets expert o portes guia, t'hi perds. Hi ha extensos pavellons de maquinària refinada per al gremi ceràmic i similar, i sobretot hi ha desenes de milers de

metres quadrats de rajoles i de taulellets d'última promoció en centenars de *stands* ben agençats. Totes les empreses del ram venent el seu producte a compradors dels quatre continents i de bona part de les illes orientals i occidentals. Aquesta gent d'ací, la nostra gent, fabrica ceràmica amb una passió difícil d'explicar amb paraules, inverteixen, investiguen, gasten en tecnologia, renoven el disseny, produeixen obres d'art, i venen i exporten per tota la superfície del planeta. Ací és la ceràmica, i ho conec de prop, i en altres comarques són altres produccions que conec poc. Són gent seriosa en la faena, gent oberta i esforçada, que

els "intel·lectuals" solem ignorar tots els dies de la nostra vida.

Perquè la gent de la ploma tenim poca simpatia per les activitats materials i productives, si no és de tant en tant per lamentar la fi de l'agricultura tradicional o les penes i treballs del proletariat (això era abans... ja ha passat de moda). Però la indústria i el comerç no ens interesen. Mirem les fàbriques com una cosa hostil, i mirem els "executius" amb maletí com uns individus risibles i sospitosos. El món dels empresaris i dels mercaders ens és aliè com un altre planeta, com si no hi tinguérem cap relació i contactes, ni cap profit social o personal. I tanmateix, són ells els qui fan possible la nostra agitada i apacible vida d'"intel·lectuals", que també necessitem cases fetes de ciment i de fusta, vehicles que ens transporten, mobles i cambres de bany, cuines, medicines, i aparells infinits i complicats. I ara, per fi, sembla que

els polítics, els economistes i altres tècnics tan sovint equivocats tornen a descobrir que els fonaments d'un país estan en la indústria i el comerç, és a dir en la manufactura i en la venda dels productes manufacturats. Que no es pot viure sobre finances de paper i sobre l'especulació, i que poca perspectiva tindrà una economia "de serveis" (de turisme, tebeos i fantasia) si li fallen les fàbriques. No puc evitar que veure fàbriques vora carretera, o visitar una fira industrial, em produeca una satisfacció profunda i un sentiment de gratitud. Perquè sense la indústria i el comerç, on seríem vostès i jo mateix? Cultivant blat i patates en un mas, amb molta sort. ■

JOAN F. MIRA

“Mirem les fàbriques com una cosa hostil, i mirem els ‘executius’ amb maletí com uns individus risibles i sospitosos.”

“El món dels empresaris i dels mercaders ens és aliè, com si no hi tinguérem cap relació ni contacte, ni cap profit social o personal.”